

Số: 1201/2025/QĐST-VDS

Khu vực 3, ngày 05 tháng 12 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 3 - TP HÀ NỘI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đỗ Thị Mai Thu

Thư ký Tòa án ghi biên bản phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hồng Vân - Cán bộ Tòa án nhân dân Khu vực 3 - Hà Nội.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 3 - Hà Nội tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Tư - Kiểm sát viên

Ngày 05 tháng 12 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân Khu vực 3 - Hà Nội mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 936/2025/TLST-VDS ngày 13/10/2025 về việc "*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*" theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số 673/2025/QĐST-VDS ngày 25/11/2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*

Chị Bùi Thị Hồng H - SN 1971 (Có mặt)

CCCD số 001171021953 cấp ngày 09/5/2021 tại Cục Cảnh sát Quản lý hành chính về trật tự xã hội - Bộ Công an; Nơi cư trú: số 10 phố H, phường H, TP Hà Nội.

- *Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự:*

Ông Bùi Văn T - SN 1943 (Vắng mặt)

CCCD số 037043000107 cấp ngày 30/12/2020 tại Cục Cảnh sát Quản lý hành chính về trật tự xã hội - Bộ Công an; Nơi cư trú: số 10 phố H, phường H, TP Hà Nội.

- *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:*

1/ Chị Bùi Lan H1 - SN 1969 (Có mặt)

CCCD số 001169005188 cấp ngày 16/01/2022 tại Cục Cảnh sát Quản lý hành chính về trật tự xã hội - Bộ Công an; Cư trú: số 10 phố H, phường H, TP Hà Nội

2/ Chị Bùi Thanh N - SN 1977 (đề nghị giải quyết vắng mặt)

CCCD số 001177012603 cấp ngày 06/06/2023 tại Cục Cảnh sát Quản lý hành chính về trật tự xã hội - Bộ Công an; Nơi cư trú: số 10 phố H, phường H, TP Hà Nội.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự và quá trình giải quyết hồ sơ, người có yêu cầu là chị Bùi Thị Hồng H trình bày:

Ông Bùi Văn T có vợ là bà Lưu Minh C (bà C chết ngày 14/01/2017). Ông T và bà C có 03 người con chung gồm chị Bùi Lan H1, chị Bùi Thị Hồng H, chị Bùi Thanh N. Ngoài ra ông bà không có con chung, con nuôi hay con riêng nào khác. Năm 2021, ông T bị tai nạn sinh hoạt và chấn thương sọ não (khuyết hộp sọ) khi đang điều trị tại Bệnh viện V. Từ đó đến nay, ông T liên tục phải nằm viện, nhiều lần phẫu thuật nhưng bệnh tình không thuyên giảm, ngày càng chuyển biến xấu và rơi vào trạng thái không biết gì. Từ ngày 03/4/2022 đến ngày 13/5/2022, ông T nhập và điều trị tại Bệnh viện V. Sau đó ông T có giấy chuyển tuyến sang Bệnh viện L điều trị. Ngày 10/01/2024, ông T nhập viện và điều trị tại Bệnh viện Y từ đó cho đến nay. Tình trạng hiện nay của ông T là không nhận ra mọi người, mất trí nhớ, ăn uống qua đường ống xông thẳng vào dạ dày. Toàn bộ sinh hoạt cá nhân ông T đều không tự chủ, không thể tự chăm sóc bản thân, không có khả năng nhận thức, hoàn toàn phụ thuộc vào người khác.

Nay để đảm bảo quyền nghĩa vụ hợp pháp của ông T, chị H đề nghị Tòa án tuyên bố ông Bùi Văn T bị mất năng lực hành vi dân sự, đồng thời công nhận chị Bùi Thị Hồng H là người đại diện theo pháp luật cho ông T trong thời gian ông T bị tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự. Chị H được thay mặt ông T xác lập, thực hiện mọi giao dịch dân sự nhằm bảo vệ quyền lợi, nghĩa vụ hợp pháp cho ông T. Chị H đề nghị Tòa án tiến hành trưng cầu giám định pháp y tâm thần theo quy định của pháp luật đối với ông T. Ngoài ra, chị H không có yêu cầu hay đề nghị gì khác.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là chị Bùi Lan H1, chị Bùi Thanh N trình bày:

Các chị xác nhận lời khai của chị Bùi Thị Hồng H về quá trình điều trị bệnh tật của ông Bùi Văn T như trên là đúng. Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ, chị H1, chị N đề nghị Tòa án tuyên bố ông Bùi Văn T bị mất năng lực hành vi dân sự. Chị H1, chị N nhất trí đề nghị Tòa án chỉ định chị Bùi Thị Hồng H là người đại diện theo pháp luật cho ông T trong thời gian ông T bị tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp: Chị Bùi Thị Hồng H, chị Bùi Lan H1 vẫn giữ nguyên yêu cầu tuyên bố ông Bùi Văn T bị mất năng lực hành vi dân sự và chị H nhất trí là người giám hộ và đại diện theo pháp luật cho ông T

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 3 - Hà Nội có quan điểm: về pháp luật tố tụng, trong quá trình giải quyết vụ việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký, người tham gia tố tụng tuân thủ đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Tòa án nhân dân Khu vực 3 - Hà Nội thụ lý giải quyết việc dân sự đúng thẩm quyền. Về nội dung: đề nghị Thẩm phán căn cứ Điều 22 - Bộ luật dân sự 2015 chấp nhận yêu cầu của chị Bùi Thị Hồng H, tuyên bố ông Bùi Văn T bị mất năng lực hành vi dân sự. Chỉ định chị Bùi Thị Hồng H (con gái ông Thanh) là người giám hộ cho ông T. Chị H có quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 53, 54, 57, 58 - Bộ luật dân sự 2015.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và của Đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp; Tòa án nhân dân Khu vực 3 - TP Hà Nội nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết và xác định quan hệ pháp luật: căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 - Bộ luật Tố tụng dân sự sửa đổi, bổ sung năm 2025; Nghị quyết số 81/2025/UBTVQH15 ngày 27/6/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội thì yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của TAND Khu vực 3 - TP Hà Nội

[2] Về nội dung, căn cứ các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ, thấy: Ông Bùi Văn T và bà Lưu Minh C là vợ chồng và có 03 người con chung là chị Bùi Lan H1, chị Bùi Thị Hồng H, chị Bùi Thanh N. Bà C chết ngày 14/01/2017 (Trích lục khai tử số 04/TLKT do UBND phường P, quận H, TP Hà Nội cấp ngày 16/01/2017). Theo cung cấp của gia đình và hồ sơ bệnh án của ông Bùi Văn T do các Bệnh viện V, Bệnh viện L, Bệnh viện Y cung cấp thì ông T sau phẫu thuật chấn thương sọ não do tai nạn sinh hoạt tại Bệnh viện V năm 2021 đã điều trị tại Bệnh viện L, sau đó chuyển Bệnh viện Y điều trị tiếp. Bệnh nhân có tiền sử dính khớp sau phẫu thuật chấn thương sọ não/Đái tháo đường tuýp II/Nhịp xoang nhanh/Bệnh tim thiếu máu cục bộ mạn tính. Bệnh nhân điều trị thường xuyên bằng đông tây y, bệnh ổn định từng đợt. Hiện tại bệnh nhân hai chi dưới teo cơ, cứng khớp, không đi lại được, rối loạn tiểu tiện, giao tiếp hạn chế, ăn qua sonde mở thông dạ dày, miệng, ngủ không đúng chu kỳ, nói không rõ nghĩa, gọi hỏi đáp ứng không phù hợp hoàn

cảnh. Hiện nay ông T vẫn đang nằm điều trị thường xuyên tại Bệnh viện Y, không về nhà. Mọi người trong gia đình thay nhau vào viện để phục vụ, chăm sóc ông T.

Tại "Kết luận giám định tình trạng sức khỏe" số 1345/KLGĐSK-TTPY ngày 10/11/2025 của Trung tâm Pháp y - Sở y tế Hà Nội kết luận (căn cứ Thông tư số 22/2019/TT-BYT ngày 28/8/2019 của bộ Y tế quy định tỷ lệ phần trăm tổn thương cơ thể sử dụng trong giám định pháp y, giám định pháp y tâm thần):

- Ông Bùi Văn T có tiền sử: tăng huyết áp, đái tháo đường tuýp II, rối loạn nhịp tim, chấn thương sọ não đã mổ lấy máu tụ và đã mổ ghép xương sọ, hiện ông Thanh có di chứng thần kinh, gọi hỏi không đáp ứng, liệt cứng và teo cơ hai chân, hai tay liệt mức độ vừa, rối loạn cơ tròn hoàn toàn, ăn qua sonde dạ dày đường thành bụng, sống kiểu thực vật, sinh hoạt phụ thuộc hoàn toàn vào người chăm sóc.

- Tỷ lệ phần trăm tổn thương cơ thể của ông Bùi Văn T tại thời điểm giám định là 99% (chín mươi chín phần trăm)

- Tại thời điểm giám định, ông Bùi Văn T có di chứng thần kinh sau chấn thương sọ não dẫn đến tình trạng liệt tứ chi. Không đủ nhận thức và làm chủ hành vi. Các sinh hoạt của ông T phụ thuộc hoàn toàn vào người chăm sóc.

Như vậy, theo quy định tại Điều 22 - Bộ luật dân sự 2015 thì việc chị H yêu cầu tuyên bố ông Bùi Văn T mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

[3] Về người giám hộ: ông T có ba người con đẻ là các chị Bùi Lan H1, chị Bùi Thị Hồng H, chị Bùi Thanh N. Bà C vợ ông T đã chết ngày 14/01/2017. Theo xác nhận của chính quyền địa phương thì bố mẹ đẻ của ông T cũng đã chết từ lâu. Chị H1, chị H, chị N đều nhất trí đề nghị Tòa án chỉ định chị H là người giám hộ cho ông T. Xét chị H là con đẻ của ông T, chị H hoàn toàn bình thường khỏe mạnh, có đầy đủ năng lực hành vi dân sự, chị H nhất trí làm người giám hộ cho ông T khi có quyết định của Tòa án tuyên bố ông T mất năng lực hành vi dân sự. Do vậy căn cứ vào khoản 2 Điều 53 - Bộ luật dân sự 2015 thì chị Bùi Thị Hồng H có đủ điều kiện làm người giám hộ cho ông Bùi Văn T khi Tòa án tuyên bố ông T mất năng lực hành vi dân sự. Chị H có quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58 - Bộ luật dân sự 2015.

[4] Về lệ phí việc dân sự: chị Bùi Thị Hồng H phải chịu lệ phí theo quy định tại các Điều 149, 150 - Bộ luật tố tụng dân sự bổ sung, sửa đổi năm 2025 và tại khoản 1 Điều 37 - Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 về quy định mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

[5] Về quyền kháng cáo: các đương sự có quyền kháng cáo theo quy định tại các Điều 371, 372 - Bộ luật tố tụng dân sự bổ sung, sửa đổi năm 2025.

Vì các lẽ trên

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ:

- Khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149, 150, 371, 372, 376, 378 - Bộ luật tố tụng dân sự bổ sung, sửa đổi năm 2025

- Nghị quyết số 81/2025/UBTVQH15 ngày 27/6/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc thành lập TAND cấp tỉnh, TAND Khu vực, quy định phạm vi thẩm quyền theo lãnh thổ của TAND cấp tỉnh, TAND Khu vực

- Các Điều 22, 46, 47, 48, 49, 53, 54, 57, 58 - Bộ luật dân sự 2015.

- Khoản 1 Điều 37 - Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 về quy định mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Điều 26 Luật thi hành án

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của chị Bùi Thị Hồng H về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự. Tuyên bố: Ông Bùi Văn T (CCCD số 037043000107 cấp ngày 30/12/2020 tại Cục Cảnh sát Quản lý hành chính về trật tự xã hội - Bộ Công an; Nơi cư trú: số 10 phố H, phường H, TP Hà Nội) là người mất năng lực hành vi dân sự

2. Chỉ định chị Bùi Thị Hồng H (là con đẻ của ông Bùi Văn T; CCCD số 001171021953 cấp ngày 09/5/2021 tại Cục Cảnh sát Quản lý hành chính về trật tự xã hội - Bộ Công an; Nơi cư trú: số 10 phố H, phường H, TP Hà Nội) là người giám hộ cho ông Bùi Văn T. Chị H có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của pháp luật.

3. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Chị Bùi Thị Hồng H phải chịu 300.000 đồng lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí 300.000 đồng chị H đã nộp tại biên lai số 0011249 ngày 13/10/2025 tại Cơ quan Thi hành án dân sự thành phố Hà Nội. Chị H đã nộp đủ lệ phí dân sự sơ thẩm.

4. Về quyền kháng cáo:

Chị Bùi Thị Hồng H, chị Bùi Lan H1 có quyền kháng cáo quyết định này trong hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ban hành quyết định.

Những người vắng mặt là ông Bùi Văn T (do chị Bùi Thị Hồng H làm giám hộ), chị Bùi Thanh N có quyền kháng cáo quyết định này trong hạn 10 ngày kể từ ngày được giao nhận quyết định hoặc quyết định được niêm yết.

5. Về việc thi hành án: Trường hợp bản án, quyết định của tòa án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các điều 6, 7, 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự./.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:

- VKSND KV3-Hà Nội
- VKSND TP Hà Nội
- TAND TP Hà Nội
- Các đương sự
- THA DS TP Hà Nội.
- Lưu HS vụ án

Đỗ Thị Mai Thu